

RK:n hyväksymät harvinaisuushavainnot vuoteen 1975 asti

KARNO MIKKOLA

Rariteettikomitean (RK) aikaisemmin julkaisemat katsaukset ovat käsitelleet vuosien 1976 ja 1977 havaintoja (LM 2/78 ja 4/78). Tässä kirjoituksessa esitetään ennen vuotta 1976 tehdyt hyväksytyt havainnot.

RK aloitti toimintansa vuoden 1975 alussa. Lintumiehen numerossa 2/75 esiteltiin säännöt sekä luettelo ennakkotarkastukseen alistettavista lajeista ja havainnoista.

Vuosina 1974 ja 1975 tehtyjä harvinaisuushavaintoja ei ole julkaistu tarkastamattomina (ks. kuitenkin s. 136), joten kaikki näiden vuosien harvinaisuushavainnot ovat seuraavassa. Sen sijaan aikaisempien vuosien havaintoja on osittain julkaistu, joten täähän katsaukseen sisältyy pääosin havaintoja, joita ei ollut ehditty julkaista. Toisaalta monia, varsinkin paikallislehdissä jo julkaistuja havaintoja on lähetetty tarkastettaviksi.

Vielä on mainittava kaksi seikkaa, jotka ovat vaikuttaneet havaintojen ilmoittamiseen. Lintumiehessä on julkaistu useita faunistisia paikalliskatsauksia. Näissä esiintyvät ennen vuotta 1975 tehdyt harvinaisuushavainnot on tarkastettu. Havainnot yleisimmistä harvinaisuksista on kuitenkin julkaistu tarkastamattomina, mikäli havaintoja on ollut useita. Vuoden 1977 katsauksen yhteydessä mainittiin tämän katsauksen aikataulusta ja kehotettiin lähettämään ennen vuotta 1976 tehdyt havainnot pikaisesti tarkastettaviksi.

Epäilemättä lukuisat takavuosien harvinaisuushavainnot on jätetty ilmoittamatta, koska havainnoijat eivät olleet kirjanneet ilmoituksessa vaadittavia tietoja. Tunnetustihan vain harvat lintumiehet ovat uskollisesti teh-

neet tarkkoja kuvausia harvinaisuuskivistä ja havaintotilanteista. RK:n perustamista edeltäneen ajan havaintoja tarkastettaessa hyväksymiskynnys on yleensä ollut alempana kuin nykyään.

RK:n kokoonpano ja kokoukset 1975

Puheenjohtajana toimi dos. Olavi Hildén, sihteerinä isännöitsijä Karno Mikkola sekä jäseninä maist. Kalevi K. Malmström, apul. prof. Rauno Tenovuo ja dos. Kari Vepsäläinen, varajäseninä yo Jörgen Palmgren ja maist. Ilkka Lilja. RK piti 4 kokousta, joissa käsiteltiin 119 epäselvää tapausta. Havaintoilmoituksia jätettiin tarkastettavaksi 279. Hylkäysprosentti oli 16.

Hyväksytyt havainnot vuoteen 1975

Havainnot on jaettu kolmeen kategoriaan: I kategoria — luonnonvarainen lintu (ei merkintää)

II kategoria — mahdollisesti jossain vaiheessa ihmisen siirtämä, nimen jäljessä (II).

III kategoria — tulkittu tai tiedetään ihmisen siirtämäksi (merkity hakasulkuihin []). Ei hyväksytä Suomen lintulajien luetteloon.

Mikäli linnun tarkka ikä on ollut tiedossa, se on merkity EURING-järjestelmän mukaisesti: 1kv-samana kalenterivuonna, 2kv-edellisenä kalenterivuonna syntynyt jne.

Muut käytetyt lyhenteet: jp = juhlapukinen, tp = talvipukuinen, A = laulava, m = muuttava, p = paikallinen. Niiden lajien kohdalla, jotka yleensä havaitaan paikallisina, ei p-merkkiä ole käytetty, ei myöskaan, jos lintu on havaittu useana päivänä.

Yleensä kaikkien ilmoitettujen havainnojen nimet on mainittu, ei kuitenkaan neljää enempää. Ilmoituksen tekijän nimi on ensimmäisenä.

Ne kunnat, jotka esiintyvät vähintään neljästi, on lyhennetty seuraavasti: Bj = Björköby, Br = Bromarv, Dr = Dragsfjärd, Ec = Eckerö, Es = Espoo, He = Helsinki, Hl = Hailuoto, Hn = Hanko, In = Inkoo, Jo = Joensuu, Ka = Kaarlela, Ki = Kirkkonummi, Ko = Korppoo, Ku = Kustavi, La = Lappeen-

ranta, Le = Lemland, Lu = Luvia, Pe = Pernaja, Po = Pori, Po mlk = Porvoon mlk, Ra = Raisio, Ta = Tampere, Ta mlk = Tamisaaren mlk, Tr = Turku, Ts = Tuusula ja Va = Valkeakoski.

Amerikanjääkuikka *Gavia immer*

- 4.1.32 Inari, Taimenjärvi 1 2kv (M. R. Koskimies). Täytettynä Helsingin Yliopiston Eläinmuseossa (ilmoitti LJL).
- 2.8.71 Hl, Marjaniemi 1 ad, jätteitä löydetty: kallo, lantio ja selkähöyhenniä (Steen Christensen, David Boertman, Hans Meilstrup).
- 15.7.75 Le, Lågskär 1 jp p (KL, LL). Yllä kaikki havainnot maastamme. Viimeisestä tiedonanto: LM 2/76.

Jääkuikka *Gavia adamsii*

- 26.5.69 Kökar, Alvik 1 jp m (Olli Arjamaa, OP, JVU).
- 28.5. Pe, Aspskär 1 jp m (OSt, PSk).
- 5.6.73 Ki, Porkkala 1 jp m (THa, JK).
- 28.2.74 Ko, Jurmo 1 juv/tp p (LKa, Ilkka Oksala).
- 18.5. Po mlk, Söderskär 1 jp m klo 4.18 (Pentti Zetterberg, Annis Lassinharju, Martti Santakari).
- 18.5. Pe, Aspskär 1 jp m klo 6.30 (MHa, AR).
- 21.5. Ka, Tankar 1 jp m (HHo).
- 16.5.75 Ki, Porkkala 1 jp m (MTe, MLS, MNi, PPu).
- 29.5. Po mlk, Kummelskär 1 jp m (RLS, TK, JSa).
- 22.12. He, Santahamina 1 juv/tp p (Harri Hongisto, Kai Vahtera).

Jääkuikka-laji *Gavia immer/adamsii*

- 19.5.74 Virolahti, Mustamaa 1 jp m (MHK, JTo, JTU).
- 23.5. Bj, Valassaaret 2 jp m (THu).
- 23.5. Ka, Tankar 1 jp m (HHo).
- 13.10. Ki, Rönnskär 1 m (TY).
- 8.5.75 Ki, Porkkala 1 m (KL ym).
- 24.5. Po mlk, Kummelskär 1 jp m (JSa).
- 8.9. Le, Lågskär 1 1—2kv m (ATo).

Mustakaulauikku *Podiceps nicricollis*

- 28.9.73 Ki, Porkkala 1 juv/tp p (JPa, THa).

Myrskypääsky *Oceanodroma leucorrhoea*

- 29.12.72 Puolanka, Osmankajärvi 1 löytyi kuolleena (Kainuun Lintutieteellinen Yhdistys). Tiedonanto: LM 3/73.

Suula *Sula bassana*

- 14.9.68 Halikko 1 1kv löytyi pellolta ja lopetettiin (Alvi Kotiranta). Lintu on

KUVA 1. Amerikan jääkuikka *Gavia immer* Helsingin yliopiston Eläinmuseon kokoelmissa. Suomen vanhin löytö lajista (Kuva L. J. LAINE).

täytettynä Turun Biologisen museon kokoelmissa.

Toinen havainto maastamme.

Karimetso *Phalacrocorax aristotelis*

- 20—29.5.73 Po mlk, Kummelskär 3—4 subad/ad (RLS ym).
- 12.4.75 Ki, Mäkiluoto 1 jp p (Kim Vinari).

Rääkkähaikara *Ardeola ralloides* (II)

- 10.11.69 Ki, Friggesby 1 juv löydettiin kuolleena (Gustav Fazer, Olli Heikkinen).

Toinen havainto Suomesta.

Jalohaikara *Egretta alba* (II)

- 30.4.66 He, Vartiokylän lahti 1 m (RLS).
- 30.4.75 Ylöjärvi, Siivikkala 1 ad p (PPe). Vuoden 1966 maamme ensimmäisestä tiedonanto: LM 1/76. Ylöjärven havainto on viides Suomesta.

Jalohaikara-laji *Egretta* sp (II)

- 26.4.75 La, Karhusjärvi 1 p (Petri Bruun, Timo Pyyhtiä, Jukka Pulli).
- 16.5. Lemu, Monnoinen 1 p (Markku Saarinen, Heikki Kiijärvi).

Kapustahaikara *Platalea leucorodia* (II)

- 9.10.75 Ec, Signilskär 1 ad m (MHa, MLS). Ilm. sama yks. tavattiin Ruotsissa Uppsalan lähistöllä 5 t myöhemmin. Tiedonanto tästä maamme ensimmäisestä: LM 3/76.

[Chilenflamingo

Phoenicopterus chilensis]

- 27.9.73 Br, Broarsbukten 1 ad p (LJL, Pertti Siitonens). Lintu havaittiin ens.

kerran 22.9. Hangossa, jonne se saapui idästä.

9. ja 19.10. Po, Kirrisanta 1 ad p (AE, PE, OHo, JSy).

Tämä toisinaan flamingon rotuna pidetty laji pesii Keski-Amerikassa ja on yleinen puistolintuna Euroopassa.

Lyytynokkahanhi *Anser brachyrhynchus*

30.4.75 Oulunsalo, Letonväylä 2 (HHo).

27.8.—7.9. Ko, Jurmo 1 p (Henry Laine ym).

24.9. Le, Lågskär 1 m (PPu, OHi, EHa, WK).

Kiljuhanhi *Anser erythropus*

21—28.4.70 Riihimäki, Vankilanpellot 7 (HHe, SL, MRI, PRi).

29.4. Jo, Höytiäisen suisto 1 p (MKp, PL).

31.5.73 Po mlk, Kummelskär 1 m (RLS).

30.8.74 La, Mäntylä n. 10 ad 4 juv m (Matti Vanhapelto).

5.10. Es, Otaniemi 1 juv m (HV, ATu).

1.5.75 Jo, Linnunlahti 3 ad m (Juhani Hyttinen).

15—16.5. Kempele, Liminganlahti 1 (Arvo Ohtonen).

24.5. Tornio, Koivuluoto 1 p (Hannu Huhtalo, Raimo Kivioja, Seppo Sankila).

14.10. Kauhajoki, Kauhajarvi 1 juv p (Keijo T. Seppälä, Arto Multisilta).

[Intianhanhi *Anser indicus*]

24.5.69 Tornio, Koivuluoto 2 p (Antti Laitinen, Kauko Isto, Pentti Laitinen).

Ilm. samat nähtiin Kemissä 28.5.

31.5.—1.6.73 Po mlk, Söderskär 2 p (OSt).

Lumihanhi *Anser caerulescens* (II)

14.9.69 Kalanti, Petes 2 ad (JL).

11.6.72 Hl, Huilunnokka 3 ad p (HK).

15.9.73 Ki, Mickelskären 2 ad 1 juv m (GB).

23.9.74 Valkeakoski 1 ad (Pertti Nikkanen).

20.4.75 Ka, Palo 1 juv m (HHo).

17—24.5. Ka, Laajalahti 1 ad (Tapani Hytinne, Ruben Casén ym).

16.8. Ku, Kuuskari 1 imm p/m (JTe, ST).

13.9. Ra, keskusta 1 ad m (DF, SJ).

Tämän tarhalintuna yleisesti pidetyn lajin asema Euroopassa on epäselvä (CRAMP & SIMMONS 1977).

Sepelhanhi *Branta bernicla hrota*

23.5.73 Ki, Porkkala 1 m (JK, THa).

Punakaulahanhi *Branta ruficollis* (II)

25.5.73 Ki, Porkkala 1 m (JK, THa, PPu).

17.5.75 Pe, Aspskär 2 m (MHa).

Laji pesii Taimyrin niemimaalla, mutta sitä pidetään myös yleisesti tarhattuna. Ruotsissa lajia on tavattu vuosittain 1972 alkaen valkoposkihanhiparvissa 1—2 yks. Oletettavasti meillä tavatut ovat näitä samoja, ilmeisesti "villejä" hanhia (CRAMP & SIMMONS 1977, UNGER 1979). Kolmas ja neljäs havainto Suomesta.

Ruostesorsa *Tardona ferruginea* (II)

8.7.70 Oulu 4 p (BG, Per-Olov Fröding, Kjell Granberg).

3.9. Po, Yyteri 1 (AE, OHo, JSy).

13.5.71 Ra, Raisonlahti 1 ♂ (HPä).

11.7.73 Vuolijoki, Otanmäki 1 p (KH).

27.7.75 Po, Yyteri 3 p ad ♀ (AE, MLA, JSy).

[Mandariinisorsa *Aix galericulata*]

13.5.—VI75 Jyväskylä, Tourujoki 1 ♂ (Risto Palokangas, Jarmo Kovanen).

Tämä kiinalainen laji on yleinen puistolintu. Brittein saarilla pesii nykyään yli 500 parin karkulaisista ja istutetuista syntynyt kanta (CRAMP & SIMMONS 1977).

Harmaasorsa *Anas strepera*

12.8.73 Pe, Aspskär 1 ♀-puk. p (EK, IK).

12.4.74 Br, Täktom 1 ♂ 1 ♀ p (JPa, JK, LW).

8.5. Tammisaari, Trollböle 1 ♂ 1 ♀ p (JPa, KKe, PSI, HS).

11.5. Liperi, Heponiemi 1 p ♂ (VR ym).

4.6. Karjaa, Läppträsk 1 ♂ 1 ♀ p (VR, Markku Harmanen, HPu, VS).

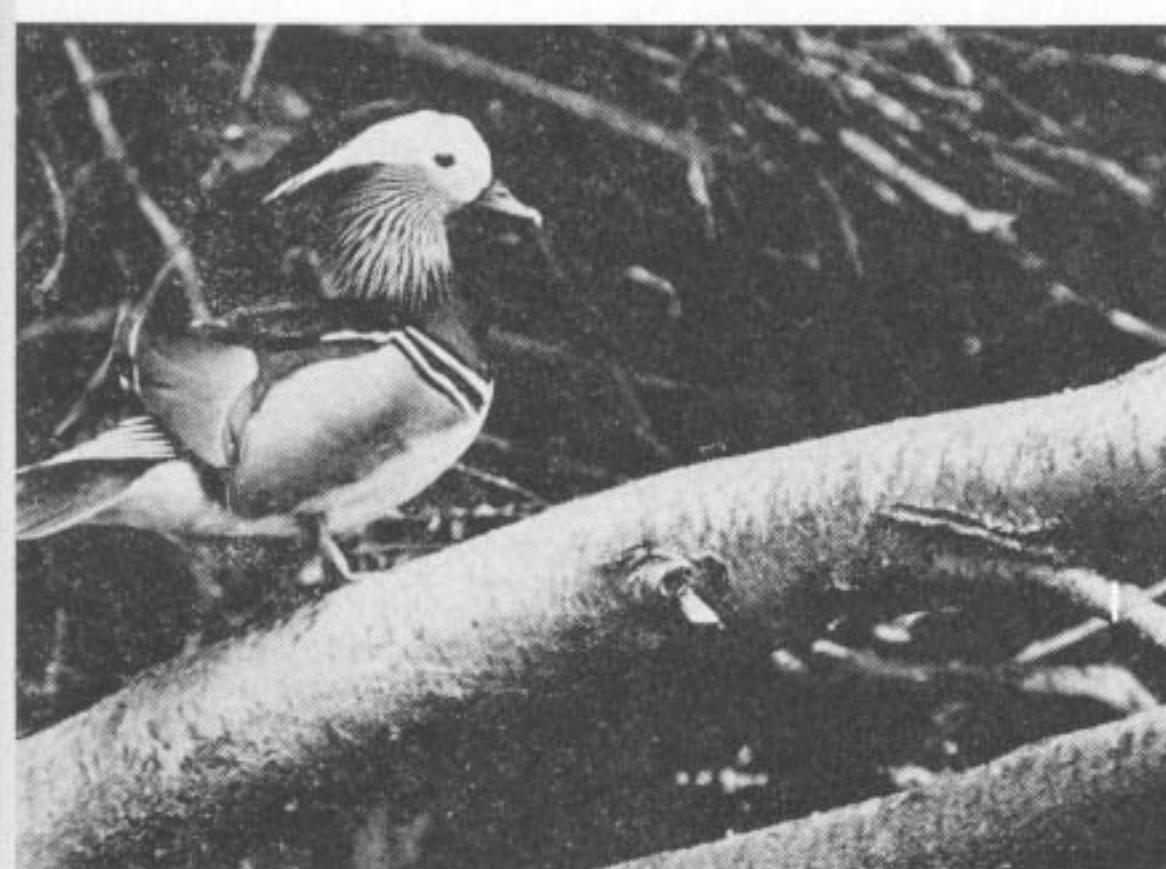
6.6. Pieksämäki, Vehkalampi 1 ♂ 1 ♀ p (EB).

30.4.75 Närpiö, Piolahti 1 ♂ 1 ♀ p (PÄJ†).

30.4. Ts, Rantamo 2 (SN).

2.5. In, Sommarö 1 ♂ 1 ♀ m (JPa, DF, PPu).

8.5. Po, Enäjärvi 1 p ♂ (PE).

KUVA 2. Jyväskylässä vuonna 1975 tavattu mandariinisorsa *Aix galericulata* on mitä todennäköisimmin tarhakarkulainen, joita nykyään tavataan toistuvasti. (Kuva J. HAA-PALA).

- 24—29.8. Ku, Anavainen 1 p ♂ (OT, RT).
 9.9.—7.10. Ec, Signilskär 1 ♂ (VR, MHa).
 28.9. Outokumpu, Vuonos 1 ♂ 1 ♀ p
 (Arto Juvonen).

Lajin poistamisesta tarkastettavien luettelosta ilmoitettiin LM:ssä 1/76.

Amerikantavi

Anas crecca carolinensis (II)

- n. 8—22.4.75 He, Vanhankaupunginlahti 1 ♂ (PRU, Pauli Dernjatin, Miikka Lappalainen).

Toinen havainto maastamme.

Sinisiipitavi *Anas discors* (II)

- 24.4.—6.5.72 Siuntio, Störsvik 1 jp ♂ (LJL ym).

Ensimmäinen havainto Suomesta. Tämä pohjoisamerikkalainen laji on rengaslöytöjen perusteella harhautunut Eurooppaan, mutta on toisaalta yleinen tarhalintuna (CRAMP & SIMMONS 1977).

Punapäänarsku *Netta rufina* (II)

- 14.6.70 Ha, Nuottasaarenlahti 1 p ♂ (Erkki Wiinämäki, Carl-Olof Westman).
 27.5.73 Ku, Kaurissalo 1 ♂ 1 ♀ p (Olli Kanerva, Anna Elonen).
 3—5.6. Lu, Niemi 1 ♂ 1 ♀ (Jan-Erik Wallin).

Ruskosotka *Aythya nyroca* (II)

- 12.8.72 Rymättylä, Aasla 1 p (Lennart Saari).
 21.4.74 Es, Hämeenkylä 1 p (PRU, Jarmo Tammi).

Isohaarahaukka *Milvus milvus*

- 25.4.71 Liperi, Viinijärvi 1 (Olavi Eskelin, Erkki Kiiskinen).

Pikkukorppikotka

Neophron percnopterus (II)

- 13—14.7.74 Lohtaja, Vattajanniemi 1 imm (TPt).

Ensimmäinen havainto Suomesta, tiedonanto: LM 3/75.

Hanhikorppikotka *Gyps fulvus* (II)

- 18.5.74 Dr, Vänö 1 (LJL, Torsten Stjernberg ym).

Havainnosta tiedonanto: LM 1/76.

Viides havainto Suomesta.

Arosuohaukka *Circus macrourus*

- 12.5.61 Bj, Valassaaret 1 2kv p (KVe, PSk).
 27.4.75 Es, Haukilahti 1 m ad ♂ (MHK).
 13.8. Valkeala, Alakylä 1 p ad ♂ (PV, KN).

Niittysuohaukka *Circus pygargus*

- 14.5.28 Laitila 1 2kv ♀ Turun Yliopiston

KUVA 3. Eläinmuseot ovat osoittautuneet antoisiksi Suomen lintujen lajiluettelon täydentäjinä. Kuvan niittysuohaukka *Circus pygargus* löydettiin Turun yliopiston Eläintieteellisestä museosta (Kuva M. TIPURI).

- kokoelmissa (ilm. Esa Lehikoinen, LKo).
 12—14.5.73 Ki, Saltfjärden 1 ♂ (KL, MS, VW ym).
 3.6. Ki, Porkkala 1 m ad ♂ (JPa, JK).
 9.5.74 Le, Lågskär 1 p ♀ (HT, MKo).
 18.5.75 Kristiinankaupunki, Skratnäsintie 1 ad ♂ (Kauko Hakala, Timo Vanhatalo).
 2.6.—23.8. Ki, Gunnarskulla 1 pesivä pari, sai lentoona 4 poikasta (BE ym).
 12.6.—29.7. Ki, Långstrand 1 pesivä pari, sai lentoona 3 poikasta (BE ym).
 19.8. Kristiinankaupunki, Lapväärtilä 1 ad ♂ (Vilho A. Haavisto).
 31.8. Es, Soukka 1 m ad ♂ (MHK, JK, JTo).

Kirkkonummen pesivistä tehtiin ensimmäinen havainto 22.5. ja viimeinen 6.9.75, mutta näistä ei ole erikseen tehty ilmoituksia RK:lle.

Pikkukiljukotka *Aquila pomarina*

- 3.5.72 Ki, Friggesby 1 subad p (LJL, Jaako Finne, PSl ym).
 31.8.—14.9. Lohjan mlk, Savijärvi 1 juv. (KoM, Aarre Anttila ym).
 Ensinnästä yksilöstä tehtiin useita havaintoja, ensimmäinen 23.4.
 5. ja 6. havainto Suomesta.

Kiljukotka *Aquila clanga*

- 6—14.7.72 Parainen, Mustfinnö 1 (EG).
 6.10.74 Vehkalahti, Rakila 1 subad/ad (KN, HB).
 12.10. Ec, Signilskär 1 juv p (JHa, MLS).
 29.9.75 Jomala, Torpfjärd 1 m/p (KoM, Minna Sulander, ATo).

- 3.10. Ki, Rönnskär 1 juv p (TPI, TT).
 5.10. Kristiinankaupunki 1 p (Harry Koi-vuluoma).
 5.10. He, Santahamina 1 juv/subad (MV, Jouni Riihelä, EV).
 10.10. Br, Vedagrundet 1 subad m (LJL, HC, HLo).
 Rönnskärin lintu on julkaistu aikaisemmin *pomarina/clangana*.

Kiljukotka-laji *Aquila pomarina/clanga*

- 5.6.74 Ki, Saltfjärden 1 (TK, Seppo Hirvonen, Ilkka Komu).
 30.8. Ki, Saltfjärden 1 (MTe, TK, Jan Nordblad).
 31.8. Vantaa, Westerkulla 1 (MTe).
 3.9. In, Vålö 1 m (DF, Marcus Wikman).
 8.9. In, Vålö 1 m (DF).
 14.9. Ko, Jurmo 1 juv m (Jouko Törnqvist, JVU).
 15.9. Finström, Länabbsträsk 1 (GA, JE).
 27.9. Br, Täktom 1 m (LJL, HLo).
 16.10. Es, Soukka 1 (MTe).
 18.4.75 Valkeala, Alakylä 1 (PV, HB, Juha Kärkkäinen, Jari Piepponen).
 9.6. Ta, Nuorajärvi 1 juv p (Matti Kiiskilä, Jussi Hannula, Seppo Laine).
 3.8. Taivassalo, Kolkaukko 1 (TN, EP).
 3—12.8. Siikajoki, Tauvo 1 (MLa, Heikki Parviainen).
 31.8. Virolahti, Leveäkallio 1 m (RLS).
 2.10. Ki, Porkkala 1 juv (MTe, Jari Huttunen, Petteri Mikkola).
 12.10. Es, Soukka 1 p (MHK, MNy).
 Arviodessaan havaintoja RK ei ole ottanut huomioon arokotkan *A. rapax* mahdollisuutta. Nimikkeen tarkastamisen lopettamisesta ilmoitettiin LM:ssä 2/78.

Punajalkahaukka *Falco vespertinus*

- 5.7.74 Simo, Martimojärvi 1 p ad ♀ (DF, MHa, SJ).
 10.5.75 Tr, Pansio 1 m ad ♂ (HAu, MiT).
 11.5. Va, Annila 1 p ad ♀ (Rainer Häggblom).
 30.5. La, Hanhijärvi 1 p ad ♂ (Pertti Rasp, Jouko Rantanen).
 Lajin ottamisesta tarkastettavaksi ilmoitettiin vasta LM:ssä 2/77, joten havainnot eivät juuri kuvaavat esiintymistä.

Muuttohaukka *Falco peregrinus calidus*

- 20.9.75 Ki, Gunnarskulla 1 ad ♀ (DF, TA, THa, MKi).
 Tämä tundrarotu esiintyy Suomea lähipänä Varangissa ja Muurmannin rannikolla. Rotua ei ole aikaisemmin ilmoitettu Suomesta.

Pikkuhuitti *Porzana parva*

- 29.5.71 In, Stor-Sadeln 1 p ♂ nähtiin (DF).

- 30.5.—12.6. Hartola, Hangastaipale 1 ♂ (J. Tuominen).

- 11.5.—10.6.72 Ki, Dåvits 1 ♂ (OHi ym).
 14—23.5. Janakkala, Vähäkkälä 1 ♂ (HHe, SL, MRi, PR).
 10.6.73 Asikkala, Pyhäjärvi 1 ♂ (HK, EHi).
 25.6. Ki, Medvastö 1 ♂ (MHa, MNy).
 3.6.—11.6.74 Es, Bodominjärvi 1 ♂ (MHa, DF ym).

Inkoon lintua lukuunottamatta kaikki ovat olleet huutavia "koirasääniä".

Neitokurki *Anthropoides virgo* (II)

- 31.8.72 Ki, Hirsala 1 ad m (GB).
 Toinen havainto Suomesta. Ensimmäinen on Ahvenanmaalta elokuulta 1927.

Avosetti *Recurvirostra avosetta*

- 10.5.72 Es, Soukka 1 m klo 6.00 (KL).
 10.5. He, Hietaniemi 1 m klo 9.00 (Paul Segersvärd).
 10.5. He, Kallvik 1 p klo 9.45 (HAr).
 11.5.73 Po, Yyteri 1 p (AE, PE, DF ym).
 9—12.4.75 Br, Täktbukten 1 (KoM ym).
 29.4. Heinola, Hevossaari 5 p (Ilkka Heiskanen, Kalevi Rytkölä, Tarja Sauvala).
 1.5. He, Viikki 1 p (Risto Rauhala).
 13.5. Le, Lågskär 2 m (HT, VR).
 22.5. Ra, Perno 1 p (Raimo Heinonen, MLe).
 15.6. Br, Täktbukten 1 p (DF, TA, MKi).
 Havainnot 10.5.72 koskevat samaa yksilöä.

Paksujalka *Burhinus oedicnemus*

- 9—15.5.72 Br, Täktom 1 (LJL, KKe ym).
 23.5.75 Lehtimäki, Rannankylä 1 p (Jarmo ja Jouni Mäkipelto).
 Nämä ovat maamme ensimmäiset.

Kahlaajapääsky-laji *Glareola* sp

- 10.9.72 Valkeala, Alakylä 1 p (TT, TPI).

Mustajalkatylli *Charadrius alexandrinus*

- 16.5.65 Ta mlk, Svanvik 1 ♀ (KVe, KKe, Hilkka Vepsäläinen).
 14.5.69 Ta mlk, Svanvik 1 ♀ (KVe, Erkki Junnikkala, Juhani Saarikoski).
 6.5.71. Br, Täktbukten 1 ♂ (LJL, PSI).
 4—8.5.72 He, Santahamina 1 ♂ (JL, AP, PU).
 13.5. Po, Kirrisanta 1 ♂ (AE, PE, OHO).
 23.5.73 Po, Kirrisanta 1 ♀ (AE, OHO, JSy).

Siperiankurmitsa *Pluvialis dominica*

- 25.6.73 Raippaluoto, Norrskär 1 ad p, rotu *fulva* (SV).
 31.8. Le, Lågskär 1 juv p (PPu, THa, HT).
 Nämä ovat ainoat havainnot maastamme. Ensimmäisestä tiedonanto: LM 3/75.

Suohyppä *Vanellus leucurus*

11—16.5.75 Vehkalahti, Vilniemi 1 (Antti Hääläinen, KH, Esa Halttunen).

Tästä maamme ainoasta tiedonanto: LM 3/76. Laji tavattiin 1975 myös Ruotsissa, Englannissa, Hollannissa, Itävallassa ja Italiassa (BRANDEL 1976).

Bairdinsirri *Calidris bairdii*

1.9.73 Jo, Höytiäisen suisto 1 p (PL, HJ). Kolmas havainto Suomesta.

Alaskansirri *Calidris melanotos*

30.4.—1.5.71 Ra, Raisioalahti 1 (MLE, TN, EP, RS ym).

29.—31.8.72 Es, Suomenoja 1 (LJL, Jyri Strandberg, ATo ym).

24.6.74 La, Tuosa 1 p (ES).

2.6.75 Kokkola, Rummelö 1 p (HHo).

Tavattu ennen näitä kerran.

Heinäkurppa *Gallinago media*

21.5.72 Po, Kirrisanta 1 (AE, OHO).

5.10. Mikkeli, Kenkäveronniemi 1 ad (TLh).

7.10.73 Vihti, Vanjärvi 1 (HLu, Kari Degerstedt).

5.5.74 Ki, Ängslandet 1 ad (Esa Nikunen).

22.5. Es, Laajalahti 1 (HV).

14.8. Bj, Valassaaret 1 (THu, Juha Lehtinen).

31.8. Es, Laajalahti 1 (ATu, Henri Koskinen).

24.4.—7.5.75 Po, Yyteri 1 (AE, PE).

26.—27.5. Ko, Jurmo 1 (Kaj Malmsten, Ari Linna, Kari Mäntylä).

9.7. Pello, Pellonjärvi 2 (Jorma Halonen).

26.7. Kuusankoski, Saksanaho 1 (HJ).

29.7. Tornio, Pirkkiö 2 (Onni ja Timo Ylimaunu, Heikki Liehu).

21.—22.8. Lieksa, Siltalampi 2, 22.8. 1 (Esko Lappi).

24.9. Es, Laajalahti 1 (HV).

26.8. Hl, Marjaniemi 1 ad (PU, TLu, MV).

27.8. Po, Yyteri 1 ad (PPu, WK).

13.9. Ra, Raisioalahti 1 (ET).

13.—16.9. Le, Lågskär 1 (JPa, EHa, HT).

14.9. Ta mlk, Svanvik 1 ad (DF, PPu ym).

14.9. Br, Täktbukten 1 ad (PPu, THa, Matti Ryynänen).

20.9. Jo, Höytiäisen suisto 1 (MKp, KKO, TM, JPu).

23.9. Isojoki, Villamon kylä 1 löytyi kuolleena (Osmo, Irja ja Mauri Alavillamo, Matti Myllymäki).

27.9. Le, Lågskär 1 (EHa).

7.11. Le, Lågskär 1 (HT).

Lajin poistamisesta tarkastettavista ilmoitettiin LM:ssä 2/78.

Lampiviklo *Tringa stagnatilis*

30—31.7.71 Heinola, Hevossaari 1 (EH).

19—20.6.72 He, Vuosaari 1 (Jorma Viitala).

13.8. Pe, Aspskär 1 p (EK, IK).

20.5.73 Po mlk, Kummelskär 1 m (RLS, Juha Sarvanne †).

1.6. Mustasaari, Vassorfjärden 1 p (BG, Bill Douhan).

3.6. Heinolan mlk, Isiäinen 1 p (Risto Savolainen).

24.7.—2.8. Es, Suomenoja 26.7. asti 2, myöh. 1 (MHK, THa, JTo ym).

11.5.74 Outokumpu, Sysmäjärvi 1 p (VR ym).

22—23.5. Vihti, Vanjärvi 1 ♂ (KVi, HL).

30.7. Ko, Jurmo 1 p (EG, VP).

2.5.75 Dr, Vänö 1 p (JHo, KT, JV).

7—8.5. Es, Laajalahti 2 (HV, TLu).

12.5. Lieksa, Kevätlahti 1 p (Juha Korpelainen).

17.5. Outokumpu, Vuonos 1 (MKp, TM).

20.5. Kontiolahti, Pitkäranta 1 (MKp, KKO).

6—7.6. Es, Suomenoja 1 (MHK ym).

23.7. Le, Lågskär 1 p (KL).

31.7. Pattijoki, Kotiranta 1 p (KK).

31.7. Po, Yyteri 1 p (JSy).

Amerikanvesipääsky *Phalaropus tricolor*

15—21.5.73 Kuusamo, Helilampi 1 ♀ (MRy).

14.5.74 Tr, Koivuluoto 1 p ♀ (HAu, Hannu Korman, HLa, Matti Pajunen).

Näistä maamme ainoista tiedonannot: LM 1/76 ja 1/78.

Isovesipääsky *Phalaropus fulicarius*

22.10.67 Ki, Lövlandet 1 tp p (GB).

3—5.10.71 Po, Kirrisanta 1 tp rengastettiin (AE, OHO, JSy).

16.11.75 Raahe, Lapaluoto 1 tp p (KK).

Isokihu *Stercorarius skua*

20.7.75 Le, Lågskär 1 m (KL).

Selkälokki *Larus fuscus graellsii*

21.5.12 Ki, Porkkala 1 3kv ♂ ammuttu, Helsingin Yliopiston Eläinmuseossa (ilmoitti Kauri Mikkola).

Linnussa voidaan todeta *graellsii*-rodun tuntomerkit. Rotu pesii Brittein saarilla. Ensimmäinen havainto rodusta maastamme.

Pikkukaja *Rissa tridactyla*

31.3.73 Ki, Porkkala 1 juv m (PSI, Terho Harju, HHO, Christer Nyman).

6.4. Ta, Hatanpää 1 juv (Timo Havimo, Risto Mäkinen).

8.6. Pe, Aspskär 1 juv kuollut (OSt).

3.3.74 He, Kaivopuisto 1 ad p (HV).

31.3. Lu, Säppi 1 ad m (Pertti Kalinainen, OSa).

- 4.4. Ki, Porkkala 1 juv (PU, Pirkka Väyrynen).
 14.5. He, Santahamina 1 juv (JTU, Reijo Kivivuori, P. Villamo).
 18.5. Ts, Rantamo 1 ad (Erkki Hirvikangas, Mikko Salo).
 21.6. Bj, Valassaaret 1 juv m (HT, MKo).
 27.7. Ka, Tankar 1 ad m (Lasse Hyttinen, Rainer Hakanen).
 30.9. Ki, Porkkala 2 ad m (MTe).
 25.10. Siuntio, Pikkalanlahti 3 juv p (KoM, JPa, SV).
 28.10. Le, Lågskär 1 juv p (VR, VS).
 7.11. In, Sommarö 2 juv (KoM).
 15.1.75 Ts, Rantamo 1 juv (SN, MRa).
 17.1. Ko, Ånskär 1 juv (HK, JL).
 13.2. Ki, Porkkala 1 juv p (Pekka Komi, Kaj Hällsten).
 14.2. Hn, satama 1 juv p (HC).
 2.3. Oulu, Kauppatori 1 ad p (Arto Vuorjoki, Leena Hyvönen, Ahti Pyörnilä).
 11.5. Virolahti, Parrio 1 juv m (PU, RLS).
 14.5. Ko, Jurmo 1 ad (OT, RKA, Martti Dahlqvist).
 31.5. Es, Suomenoja, 1 juv m (KL, Pekka Kinnunen).
 16.7. Utsjoki, Yläkönkäs 1 ad p (LKo, LII TR, Raimo Seppälä).
 30.8. Raahe, Satamakangas 2 ad (KKa).
 16.12. Ki, Porkkala 1 juv p (KoM).

Riuttatiira *Sterna sandvicensis*

- 27.6.74 Ki, Mickelskären 2 ad m (GB).
 22.7. Le, Lågskär 3 ad p (TY).
 6.6.75 Po mlk, Söderskär 2 ad p (KSe, RKo, OSt).
 7.8. Le, Lågskär 2 ad p (JPa, KoM).
 22.7.74 havaitut mainittu LM:ssä 2/75 virheellisesti talvipukuisiksi. Ennen näitä tavattu 6 kertaa.

Valkosiipitiira *Chlidonias leucopterus*

- 27—28.5.74 Hl, kirkonkylä 1 ad (Teemu Paavola, Ilkka Tolpanniemi, Ilkka Vatanen).
 8.9. Tr, Koivuluoto 1 juv (HAu, HLa, MiT).
 30.7.75 Es, Laajalahti 1 ad p (HV, Jukka Lippu, Jari Vuorisalo).
 Ensimmäiset maastamme, Turun havainnosta tiedonanto: LM 1/78.

Jääkyyhky *Alle alle*

- 14.5.71 Nauvo, Norrlandet 1 (MLa, Tuomo Hakala, Erkki Haukioja, LII).
 27.3.75 Ku, Kuuskari 1 m (JTe, ST).

Lunni *Fratercula arctica*

- 12.2.75 Parkano, tehdasalue 1 kuoli (ilm. LKo).

Palmukyyhky

Streptopelia senegalensis (II)

- 2.11.69 Lohtaja, Marinkainen 1 kuoli ja tallennettiin (TPt).
 14.6.72 Raippaluoto, Norrskär 1 p (SV).
 Näistä Suomen ainoista tiedonannot: LM 3/76.

Minervanpöllö *Athene noctua*

- 15.9.01 Muurame, Kalalahti 1 Jyväskylän Yliopiston kokoelmissa (ilm. Jorma Laurila, Timo Törmälä).
 Ainoa havainto maasta, tiedonanto: OF 1/78.

Mehiläissyöjä *Merops apiaster*

- 24—26.8.75 Sysmä, Lahdenpohja 1 ad (Tapio Alanko, Matti ja Seppo Väistö).

Vihertikka *Picus viridis*

- 18.5.74 Puumala, Kyllötä 1 ♂ 1 ♀ p (Erkki ja Marko Rahikainen).
 26.10. Jyväskylä, Taka-Keljo 1 p ♂ (Juhani Etelälahti).

Lyhytvarvaskiuru *Calandrella cinerea*

- 20—25.9.72 Kajaani, Paltaniemi 1 (PH, AL, Markku Leinonen).
 20—22.6.73 Bj, Valassaaret 1 (Jarmo Lehtinen, Heikki Torala).

Pikkukiuru *Calandrella rufescens*

- 16.1.—1.2.75 Järvenpää, Tervanokka 1 (SN, MRa ym).

Töyhtökiuru *Galerida cristata*

- 1.6.74 Le, Lågskär 1 p (HT, MKo).
 27.5.—2.6.75 Le, Lågskär 1 ♀ rengastettiin (HT, VR).

Isokirvinen *Anthus novaeseelandiae*

- 14.10.72 Kuopio, Päiväranta 1 (EB).
 20.4.73 Dr, Väinö 1 (JHo).
 1.10.74 Es, Suomenoja 1 (MHa).
 6—8.12. He, Suomenlinna 1 (MV, MrK, MtK, EV ym).
 11.9.75 Br, Täktbukten 2 (KoM, MNi, MS).
 16.9. Hn, Tulliniemi 1 (PPu, KoM, MNi, MS).
 24.9. Lu, Säppi 1 (OHO).
 Maastomääritysten isokirvisestä sisältyy mongoliankirvisen mahdollisuus.

Mongoliankirvinen *Anthus godlewskii*

- 10.10.74 Le, Lågskär 1 kuoli, Helsingin Yliopiston Eläinmuseossa (VS, VR).
 Havainnosta tiedonanto: OF 2/78. Kyseessä on toinen havainto Euroopasta. Ensimmäinen havainto tästä itääasialaisesta lajista koskee British Museumissa olevaa yksilöä, joka on saatu Sussexista Englannista 1882 ja oli viime vuosiin asti väärin määritetty nummikirviseksi (RAUSTE & SALONEN 1978).

Nummikirvinen *Anthus campestris*

- 12.5.73 Ku, Iso-Hauteri 1 (OT, RT).
 12. ja 15.5. Dr, Vänö 1 (JTe, JHo, KT).
 2.9. Hn, Tulliniemi 1 (JPa, JK, AN, ATo).
 3.5.74 Le, Lågskär 1 (HT, MKo).
 27.5. Br, Vedagrundet 1 (LJL ym).
 30.5.—3.6. Le, Lågskär 1 ♀ rengastettiin (HT, MKo).
 15.9. Paimio, Paimionlahti 1 ad (HK ym).
 14—15.10. Le, Lågskär 1 juv (VR, VS).
 21.10. Ec, Signilskär 1 ad p/m (JHa, MLS, NV).
 2—4.5.75 Le, Lågskär 1 (HT, VR).
 11.5. Dr, Vänö 1 (OT).
 12.7. alkaen Ta mlk, Tvärminneträsk pari
pesi, teki 2 poikuetta, joista ensim-
mäisestä ainakin 3 poikasta lentoon.
Toisesta pesästä rengastettiin 3.8.
3 pull. Viimeinen havainto: 11.9.
1 juv (PPu ym).
 12—17.8. Ki, Rönnskär 1 ad (MHe, KSa, JSi).
 13—30.9. Le, Lågskär 1 viikon, lisäksi 1+1
ilm. eri yks. (JPa, EHa, HT).

Iso/nummikirvinen*Anthus novaeseelandiae/campestris*

- 28.10.72 Po, Yyteri 1 p (MV, MrK, MtK,
EV).
 23.9.73 Uusikaupunki, Edväinen 2 p (TLM).
 22.9.74 Le, Lågskär 1 m (VR, EHa).
 8.10.75 Ec, Signilskär 1 (VR).

Tundrakirvinen *Anthus gustavi*

- 9.9.72 Le, Lågskär 1 rengastettiin (HT).
 19.5.73 Uusikaupunki, Edväinen 1 (TLM).
 Maamme ainoat havainnot. Ensimmäisestä
tiedonanto: LM 3/75.

Sitruunavästäräkki *Motacilla citreola*

- 11.9.73 Jo, Höytäisen suisto 1 juv (MKp).
 20.9. Es, Suomenoja 1 juv (VR, LJL ym).
 19.6.75 Po mlk, Söderskär 1 ♂ (KSe, RKO).

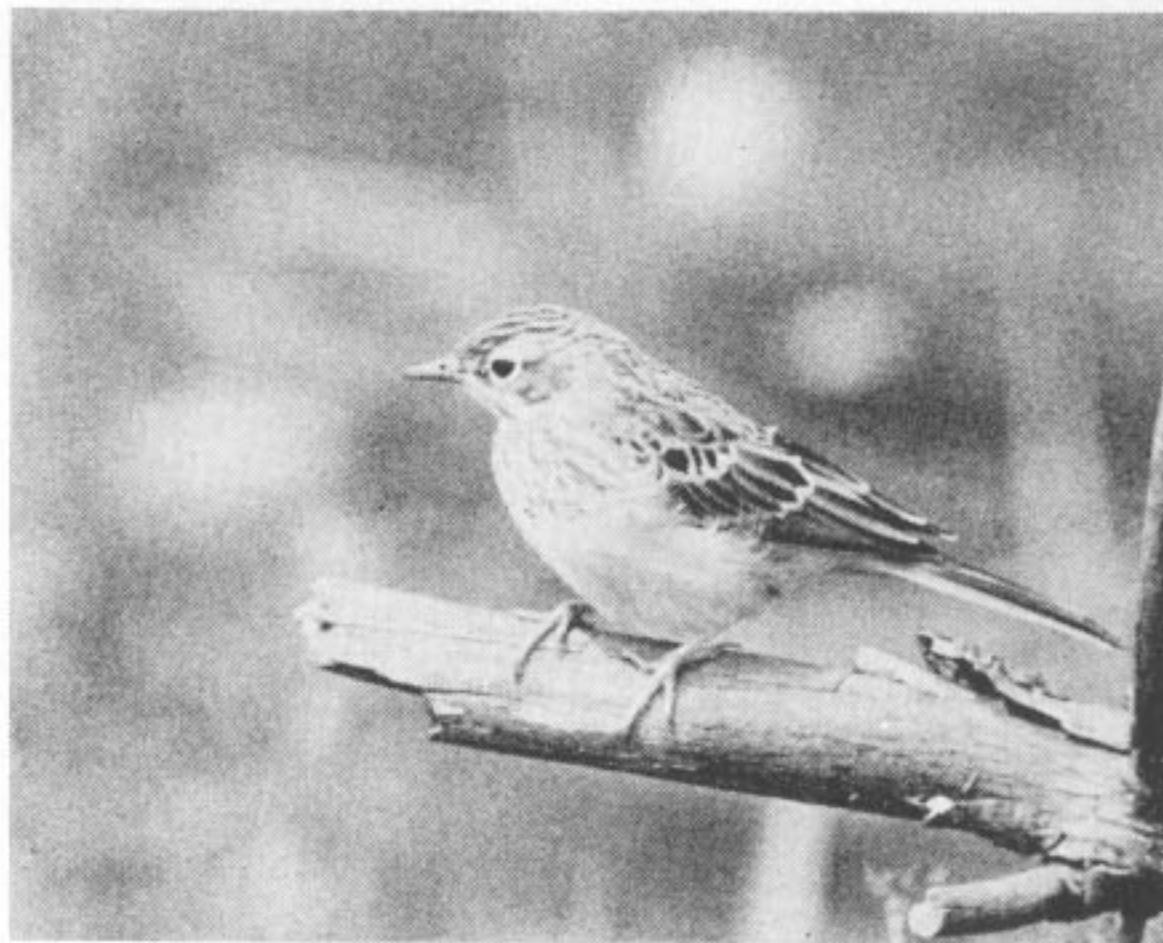
Vuorivästäräkki *Motacilla cinerea*

- 2.5.70 Dr, Vänö 1 ♂ rengastettiin (JHo,
JVi).
 VI 72 Kuusamo, Kiutaköngäs 1 ♀ pesi (PH,
Matti Mela).
 14.10.73 Ta mlk, Högholmen 1 ♀-puk. p
(JPa, AN, HPu, ATo).
 19.5.75 Le, Lågskär 1 (VR, HT).
 8.11. Ts, Kellokoski 1 p (SN, Ari Lavin-
to, Olavi Virtanen).

Kuusamon havainnosta tiedonanto: LM 1/77.
 Lajin liittämisestä tarkastettaviin ilmoitettiin
LM:ssä 2/77.

Vuorirautiainen *Prunella montanella*

- 7.10.75 Lu, Säppi 1 1kv rengastettiin (AE,
Kari Heino, OHo).
 Tiedonanto tästä Suomen ensimmäisestä:
LM 4/76.

KUVA 4. Nummikirvinen *Anthus campestris*
on pesinyt 1970-luvulla luonnon- ja kulttuurihiiekakkentillä jo moneen kertaan. Kuvan yksilöllä rinta ei ole niin täplikäs kuin nuorella loppukesällä voisi olla (Kuva P. PUHJO).

Valkotäpläsinirinta*Luscinia svecica cyanecula*

- 17.5.72 Br, Täktom 1 ♂ (KVe, KKe).
 12.5.73 Tr, Rauvolanlahti 1 ♂ (Juha Vuori-
nen).
 13.5. Lu, Säppi 1 ♂ rengastettiin (AE,
Esa Ek, OSa).
 25.5.—4.6.74 La, Harapainen 1 ♂ (ES ym).
 18.6.—25.7. Pälkäne, Vähäjärvi 1 ♂ 3 pull
(Tauno Pietilä, Jaakko K. Kangas).
 Pälkäneen pesimähavainnosta tiedonanto: LM
1/78. Ennen näitä tavattu neljästi.

Mustapäätasku *Saxicola torquata*

- 4—7.4.66 Ta, Hyhky 1 ♂ (Hannu Järvinen).
 26.9.70 Es, Suomenoja 1 ♀/juv, rotu *maural/stejnegeri* (MHa, MNy, Lasse
Ruoho).
 12.5.71 He, Hietaniemi 1 ♂ (Tapio Virpi).
 19.4.—2.5.73 Hn, Tulliniemi 1 ♂ (LJL, TLu
ym).
 17.5.74 Lempäälä, Moisio 1 ♂ (Teuvo Kaa-
salainen).
 28.9. Le, Lågskär 1 ♀/juv, m/s (VR, VS).
 29.9. Ku, Kuuskari 1 (JTe, RT, KT).
 30.9. Le, Lågskär 1 ♀/juv, m/s, kuoli, eri
yksilö kuin 28.9., tallennettu Hel-
singin Yliopiston Eläinmuseoon (VR,
VS).
 5.10. Br, Täktom 1 ♀/juv, m/s (KoM,
JPa).
 11—12.10. Le, Lågskär 1 ♀/juv, m/s (VR, VS).
 13.10. Ta, Kaukajärvi 1 ♀/juv, m/s (TR).
 7.5.75 Br, Långören 1 ♀, m/s (JPa, KoM).

- 7—13.10. Karkkila, Pyhäjärvi 1 ♀/juv, m/s (KVi, HLu, Kari Virta ym).
 13.10. Le, Lågskär 1 m (JPa).
 Lågskäriin syksyn -74 (LM 2/75), Karkkilan (LM 3/77) ja Kustavin (LM 1/78) yksilöt mainittu aikaisemmin virheellisesti juv-linnuiksi.

Kääpiörastas *Catharus ustulatus*

19.10.74 Le, Lågskär 1 (VR, VS).
 Tästä Suomen ainoasta tiedonanto: LM 1/76.

Mustakaularastas *Turdus ruficollis*

30.4.73 Ki, Lövlandet 1 p ilm. ♂ (GB, Ulla Bergman).
 Syksy 75 Pohjois-Karjala 1 ♀, löytynyt Joensuun korkeakoulun kokoelmista (ilmoitti MKp, VR).
 Ensinnäkin oli rotua *atrogularis*.

Ruokosirkkalintu *Locustella lusciniooides*

25.5.75 Ta mlk, Tvärminne 1 ♂ (KVe, Matti Lehti).
 Havainnosta tiedonanto: OF 1/77.

Sarakerttunen *Acrocephalus paludicola*

15.9.72 He, Kyläsaari 1 (HAr).
 Tiedonanto tästä maamme ensimmäisestä: LM 3/76.

Rusorintakerttu *Sylvia cantillans*

19.5.71 Ku, Isokari 1 ♂ (Arto Stenroos, HPÄ, A. Salmelainen, R. Virtanen).

Kääpiökkerttu *Sylvia nana*

10—16.11.74 Kotka, Hovinsaari 1 (Rauno Sandberg).
 10—13.10.75 He, Kyläsaari 1 rengastettiin (PU, HAr, LJL ym).
 Toinen ja kolmas havainto Suomesta.

Schwarzinuunilintu

Phylloscopus schwarzi

3.10.74 Le, Lågskär 1 rengastettiin (VR, VS).
 Tiedonanto tästä ainoasta: LM 2/76.

Ruskouunilintu *Phylloscopus fuscatus*

12.11.75 Le, Lågskär 1 (HT).

Vuoriuunilintu *Phylloscopus bonelli*

26.8.73 Le, Lågskär 1 rengastettiin (HT, MaT).
 Tiedonanto tästä ainoasta: LM 3/75.

Pyrstötiainen

Aegithalos caudatus europaeus

11.11.73 Ki, Rönnskär 4 rengastettiin (Olli Saksela ym).

- 16.12. Finström, Långsjö 2 (GA, BA, Christer ja Ralf Carlsson).
 Yllämainituista linnuista todettiin *europaeus*-rodun tunomerkit. Ks. liite s. 136.

Valkopäätiainen *Parus cyanus*

- 11.5.—17.6.73 Tohmajärvi, Kirkkonemi 1 ♂ 1 ♀ 8 pull, pojat kuolivat, tallennettu Helsingin Yliopiston Eläinmuseoon (VR, HJ).
 22.10. Pyhäselkä, Mulo 1 kuoli, tallennettu Joensuun korkeakoulun kokoelmiin (Jouko Tiussa).
 11.11. Vaasa, Fladan 1 (THu).
 6—8.12. He, Laajasalo (PU, Yrjö Kuikka, JPa ym).
 29.12.74—III 76 Tr, Friskala 1, pesi sinitaisen kanssa -75 (RL ym).
 25.10.—14.12.75 Va, Lotilansalmi 1 (Jorma Liesma, Heikki Kasurinen, Olavi Viisanen ym).
 Kaikista havainnoista tiedonanto: LM 2/76.

Pussitiainen *Remiz pendulinus*

- 12.5.74 Kalvola, Äimäjärvi pesä löydetty, tallennettu Forssan Luonnonhistorialliseen museoon (Alpo Koukila, Tapio Jääskeläinen).
 Neljäs havainto Suomesta.

Mustaotsalepinkäinen *Lanius minor*

- 7.6.69 Tr, Ruissalo 1 (Kimmo Koponen).
 19.5.72 Br, Täktom 1 (PSI, HS).
 27.8.—2.9. Paimio, Paimionlahti 1 (EG, Jyrki Kujanpää, VP ym).
 7.6.74 Le, Lågskär 1 ♀ rengastettiin (HT, MKo).
 20.5.75 Kristiinankaupunki 1 (PÄJ †).

Punapäälepinkäinen *Lanius senator*

- 21—25.9.75 Le, Lågskär 1 1kv rengastettiin (HT ym).
 Seitsemäs havainto maastamme.

Nokivaris *Corvus corone corone*

Kaikki ilmoitetut nokivarishavainnot ovat uudelleenkäsiteltäväitä.

Punakottarainen *Sturnus roseus*

- 15.7.—10.10.75 Le, Lågskär 1 ad (KL, LL, Orso Salmi ym).
 Viime vuosien voimakkain esiintymä Brittein saarella, 12 yks, todettiin samana vuonna. 12—31.7. havaittiin 7 ad lintua (DYMOND 1976).

[Kiinankottarainen *Sturnus sinensis*]

- 27.7.—11.9.75 Le, Lågskär 1 ad ♀ (JPa, KoM, PPu ym).
 Tulkittu karkulaiseksi, koska laji on lyhyen matkan muuttaja eikä pesi Kiinaa lähempänä. Oli mahdollisesti jo aikaisemmin ilmaantunut, vrt. punakottaraiseen.

Keltahemppo *Serinus serinus*

- 10.5.74 Ki, Porkkala 1 m (MLS).
 16.5. Ki, Rönnskär 1 ♂ rengastettiin (MLS, Samuli Haapasalo, NV).
 24.5. Ki, Porkkala 1 m (JPa, VR).
 28.5. Ki, Porkkala 1 ♂ (EV, MV).
 1.6. He, Santahamina 1 ♂ (AP).
 15—30.6. Es, Otaniemi 1 ♂ (HV).
 12.10. Ki, Porkkala 1 m (KoM, EHa).
 13.10. Es, Soukka 1 (MTe, MHK, JK).
 14.10. He, Suutarila 1 m (TK).
 18.10. Le, Lågskär 1 (VR, VS).
 9.11. Ko, Jurmo 2 p (RLS, PU).
 15.5.75 Ki, Porkkala 1 m (DF, TA, MTe ym).
 17.5. Ki, Porkkala 1 m (DF, TA, THa ym).
 25.5. Jo, Sirkkala 1 ♂ (MKp).
 26—27.5. Ta mlk, Tvärminne 1 ♂ (DF, TA, LJL).
 13.9. Es, Soukka 1 (MHK, Paavo Inkinen, MNy).
 19.10. Le, Lågskär 1 m (JPa).

Lajin poistamisesta tarkastettavista ilmoitettiin LM:ssä 1/76.

Harmaasirkku *Miliaria calandra*

- 30.5.71 He, Puskuri 1 p (Ilkka Sammalkorpi, Heikki Teppo).
 15.4.75 Tohmajärvi, Vepsa 1 p (Tuomo Eronen).
 19.4. Br, Täktom 1 ♂ (Heikki Pakkala ym).
 1.5. Dr, Vänö 1 (JHo, KT, JVi).
 21—24.5. Dr, Vänö 1 ♂ (RS ym).
 9.6. Le, Lågskär 1 ♂ (HT, VR).
 12.8. Ulvila, Harjunpää 1 ♂ (Juha-Matti Kivimäki).

[Turkoosipeippo] *Passerina amoena*

- 24.5.—2.6.68 Oulu, Tuira 1 ♂ (MRy ym).
 Laji pesii Pohjois-Amerikan länsiosissa eikä sen tiedetä harhautuneen Eurooppaan.

Lajit, joista kaikkia havaintoja ei tarkasteta

Kyhmyhaahka *Somateria spectabilis*

- 1.7.73 Po mlk, Söderskär 1 p ♀ (RKO, KSe).
 26.4.74 Ki, Porkkala 1 p ♀ (MLS, Petri Puhtila, Aarne Wahlgren).
 16.5. Pe, Aspskär 1 ♂ 2 ♀ p (MHa, AR).
 25.6. Pe, Aspskär 1 p ♀ (MHa).
 19.1.—5.3.75 Ki, Porkkala 1 ♀-puk. (KoM, JPa, SV ym).
 6.5. Pe, Aspskär 1 p ♀ (MHa).
 4.6. Le, Lågskär 1 jp ♂ 2 ♀ m (HT, VR).
 3.10. Le, Lågskär 1 1kv p (JPa, KoM).

KUVA 5. Allihaahka *Polysticta stelleri* on runsastumisensa myötä poistunut naaraspukuiseenkin tarkastettavien luettelosta. Määrittääkäämme se tästä huolimatta yhtä huolellisesti kuin ennenkin (Kuva L. J. LAINE).

- 18.12. Hn, Tallholmarna 1 p 1kv ♂ (PU, KoM).
 Muut kuin ad ♂ kuuluvat tarkastettaviin. Söderskärin havainto julkaistu aikaisemmin ilman asteriskia (LM 2/77).

Allihaahka *Polysticta stelleri*

Naaraspukuisen allihaahkan poistamisesta tarkastettavien luettelosta ilmoitettiin LM:ssä 2/77.
 Esim. vuodelta 1974 ilmoitettiin 8 havaintoa, joihin sisältyi 47 ♀-pukuista.

Tunturihaukka *Falco rusticolus*

- 5.5.74 Va, Kasuri 1 (JA, Jouko Heritty).
 9.11. Es, Iso-Huopalahti 1 juv (Esa Levonnen).
 8.11.75 Pyhämaa, Santakari 1 (ET, LKA, Ismo Lahtonen, Timo Nurmi).

Havaintojen tarkastamisesta Tunturi-Lapin ulkopuolella ilmoitettiin LM:ssä 2/77.

Rantakurvi *Xenus cinereus*

- 9.5.72 Ta, Iidesjärvi 1 p (Ari Latja).
 3—4.6. Ta, Lielahti 1 (LKO, Erkki Mikkola, PPe).
 6.7. Mikkeli, Kenkäveronniemi 1 p (Arto Hämäläinen, Heikki Korpelainen).
 17.5.73 Mikkeli, Kenkäveronniemi 1 (TLh).
 19—20.8. Po, Kirrisanta ja Yyteri 1 rengastettiin (AE, Alvi Kaukola ym).
 2.6.74 Po, Kirrisanta 1 p (AE, PE, OHO, JSy).
 28.7. Ko, Jurmo 1 p (EG, VP).

KUVA 6. Rantakurvi *Xenus cinereus* ei kuulu tarkastettaviin Pohjois-Karjalassa eikä rannikolla Kokkolan ja Tornion välillä. Muutonsuuntansa vuoksi se on enimmässä osassa Etelä-Suomea niin harvinainen, että se on hyvin säilyttänyt harvinaisuusarvonsa — ja tarkastettavuutensa (Kuva S. TUOKKOLA).

- 24.5.75 Jo, Kukkosensaaren kannas 1 p (MKp).
 4.6. Paltamo, Neuvosenniemi 1 p (AL).
 6—7.6. Es, Suomenoja 1 (Pekka Topp, Manne Stenros).
 11.6. Kontiolahti, Pitkäranta 1 (MKp, KKo, PL).
 22.6. Jo, Höytiäisen suisto 1 p (TM).
 3.7. Pyhäselkä, Mulo 1 (JPu).
 15.7. Po, Yyteri 1 rengastettiin (OHo, JSy).
 24.7. Hl, Mäntyniemi 1 m (HK).
 4.8. Po, Yyteri 1 p (PE).
 17—19.8. Pattijoki, Kotiranta 1 (KKa, Pekka Parvinen).

Havaintoja pesimäpaikoilta ei ole tarkastettu. Nykyään havaintoja Pohjois-Karjalasta ja rannikolta Kokkolaan Tornioon ei tarkasteta (muutos LM 2/77).

- Leveäpyrstökihu** *Stercorarius pomarinus*
 27.10.27 Ec, Signilskär 1 1kv täytettyä Ålands Lyceumin kokoelmissa (ilm. GA).
 23.4.72 Mietoinen, Mynälähti 1 v ad m (LKa, RKA).
 7—10.10.73 Ta, Pispala 1 v ad (Simo Jutila ym).

- 27—28.10. Hollola, Laasonpohja 1 ad (MI, PI, OR).
 12.10.74 Lahti, Vesijärvi 1 v ad (MI, PI, OR).
 8.8.75 Le, Flötjan 2 v 3kv p (KoM, JPa).
 16.8. Le, Lågskär 1 t ad m (MNi).
 16.8. Ki, Rönnskär 1 v ilm. subad m (MHe, KSa, JSi).
 23—24.8. Ec, Signilskär 1 v ad (VR, JHa, MLS).

v = vaalea muoto, t = tumma muoto.
 Havaintojen tarkastamisesta jakson 10.5.—10.6. ulkopuolella ilmoitettiin LM:ssä 1/76.

Sinipyrstö *Tarsiger cyanurus*

- 10.5.73 Ki, Medvastö 1 ♀-puk. (OHi).
 18.5. Uusikaupunki, Sorvakko 1 juv Ä (Unto Laine).
 23.5.74 Ec, Signilskär 1 ♀-puk. rengastettiin (Ari Ferm, Erkki Hallman).

Signilskärin lintu mainittu aikaisemmin virheellisesti ♀:ksi (LM 2/75).

Havainnot pesimäpaikkojen ulkopuolelta tarkastetaan.

Lapinuunilintu *Phylloscopus borealis*

- 13.8.74 Lieksa, Vieki 2 ad 2 juv (TLu).
 Muiden kuin laulavien tarkastamisesta ilmoitettiin LM:ssä 1/76.

Hippiäisuunilintu

Phylloscopus proregulus

- 22.10.72 Hn, Långören 1 (VW, KL).
 29.9.74 Le, Lågskär 1 (VR, VS).
 27.9.75 Ku, Anavainen 1 (RT, JTe).
 30.9. Le, Lågskär 1 (HT, PPu).
 16.10. Le, Lågskär 1 (JPa, HT).
 27.10. Lu, Säppi 1 (AE).
 Havaintoja pyydystetyistä yksilöistä ei tarkasteta.

Kirjosiipiunilintu

Phylloscopus inornatus

- 26.9.70 Tr, Koivuluoto 1 (HAu, HLa, MiT).
 2—11.11.74 Ko, Jurmo 1 (Ossi Pihajoki, Ari Vienonen, PU, RLS).
 11—24.11. Le, Lågskär 1 (VR).
 24.9.75 He, Kaisaniemi 1 (MV, Timo Pakkala, LW).
 30.9. Le, Lågskär 2—3 (OHi, PPu ym).
 6.11. Ec, Signilskär 1 (VR).
 10.11. Le, Lågskär 1 1kv rengastettiin, rotu *humei* (HT).

Havainnot pyydystetyjä lukuunottamatta tarkastetaan. Lågskärin yksilöstä 10.11.75 todettiin rodun *humei* tuntomerkit.

Sepelsieppo *Ficedula albicollis*

- 6.6.72 Ko, Jurmo 1 ♀ rengastettiin (Esa Lehikoinen, Matti Laaksonen, Arto Tarkkonen).

24.5.75 Dr, Väö 1 ♀ rengastettiin (Jouko Hakala, JVi).

Tarkastettaviin kuuluvat muut kuin ad ♂.

Kirjo-x sepelsieppo

Ficedula hypoleuca x albicollis

27.5.75 Le, Lågskär 1 ilm. 2kv ♂ rengastettiin (VR, HT).

Linnussa voitiin todeta risteytymän tunto-merkkejä.

Vuorihemppo *Carduelis flavirostris*

6.8.74 Enontekiö, Kilpisjärvi 1 ad 5 juv (JVa).

Tarkastettu koska havainto on ainoita pesintää osoittavia maastamme.

Pikkusirkku *Emberiza pusilla*

10.5.59 Va, Ulvajanniemi 1 Ä (JA, Erkki Jaanu, Taisto Kauppinen).

21.6.72 Ki, Lövlandet 1 Ä (GB).

30.4.73 Dr, Väö 1 ♂ rengastettiin (OT, JTe, RL, JVa).

11.3.75 Br, Täktbukten 1 ♀-puk. (PU, Harri Pietarinen ym).

5—6.10. Le, Lågskär 1 (ATo, PPu, HT).

12.10. Kuusankoski, Kuusanlampi 1 (KN).

16.11. Es, Suomenoja 1 (MHK).

20—26.11. ja 10.12. Finström, Godby 1 1kv rengastettiin (GA, BA, JE).

Havaintojen tarkastamisesta pesimäpaikkojen ulkopuolella ilmoitettiin LM:ssä 1/76.

Kultasirkku *Emberiza aureola*

4—9.6.71 Hollola, Vaania 1 Ä (Simo Hyytiä).

Havaintojen tarkastamisesta pesimäpaikkojen ulkopuolella ilmoitettiin LM:ssä 2/77.

Havainnoijat

BA—Barbro Andersson, GA—Göran Andersson, HAr—Heikki Arppe, HAu—Hannu Aunio, JA—Jorma Ahola, TA—Tom Ahlström

EB—Erkki Björk, GB—Göran Bergman, HB—Harri Bäckman

HC—Hans Colliander

AE—Asko Eriksson, BE—Bo Ekstam, JE—Jörgen Eriksson, PE—Pekka Eriksson

DF—Dick Forsman

BG—Bo Granberg, EG—Esko Gustafsson

EHa—Eero Haapanen, EHi—Eero Hietanen, HHe—Hannu Hellsten, HHo—Harri Hoggell, JHa—Jukka Haapala, JHo—Johan Hollstén, KH—Kari Haataja, MHa—Martti Hario, MHe—Martti Heikinheimo, MHK—Markku Huhta-Koivisto, OHi—Olavi Hildén, OHo—Olli Holma, PH—Pekka Helo, THa—Timo Haikarainen, THu—Timo Hurme

LII—Lasse Iiso-Iivari, MI—Matti Iikkanen, PI—Pekka Iikkanen

HJ—Hannu Järvinen, PÄJ—Per-Åke Johansson (†), SJ—Seppo Jääskeläinen

EK—Elmo Kajoste, HK—Heikki Karhu, IK—Irma Kajoste, JK—Jarmo Koistinen, KKa—Kyösti Karjalalhti, KKe—Kalevi Keynäs, KKO—Kimmo Koskela, LKa—Leo Carlson, LKO—Lasse Kosonen, MKi—Mikael Kilpi, MKo—Matti Komulainen, MKp—Matti Kapanen, MrK—Markku Katajainen, MtK—Matti Katajainen, RKa—Rolf Carlson, RKO—Risto Komu, TK—Timo Koskinen, WK—Wojtek Kania

AL—Antti Leinonen, HLa—Heikki Laiho, HLo—Heikki Lokki, HLu—Heikki Luoto, JL—Jarmo Laine, KL—Kari Lahtela, LL—Liisa Lahtela, LJL—Lasse J. Laine, MLA—Martti Lagerström, MLe—Matti Lempiänen, MLS—Matti Lammin-Soila, PL—Paavo Liimatta, RL—Raimo Lehtonen, RLS—Risto Lammin-Soila, SL—Seppo Lindroos, TLh—Timo Lahti, TLM—Tapio Lammes, TLu—Tuomas Lukkarinen

KoM—Karno Mikkola, TM—Tapani Missonen AN—Aarni Nummila, KN—Klaus Niemelä, MNi—Martti Nissinen, MNy—Markku Nygård, SN—Seppo Niiranen, TN—Tapani Numminen

AP—Antti Pouttu, EP—Esa Piironen, HPu—Harri Puntila, HPä—Harri Päävärinta, JPa—Jörgen Palmgren, JPu—Jouni Pursiainen, OP—Ossi Pihajoki, PPe—Pekka Peltonen, PPu—Pekka Puhjo, TPI—Timo Pullainen, TPt—Tuomo Puutio, VP—Veijo Peltola

AR—Arno Rautavaara, MRA—Matti Raitio, MRI—Manu Rikkonen, MRy—Matti Ryhtä, OR—Osmo Ruottinen, PRi—Pentti Rikkonen, PRu—Pekka Rusanen, TR—Teppo Rantanen, VR—Visa Rauste

ES—Esa Sojamo, HS—Heikki Sisula, JSa—Juha Saari, JSi—Jukka Sirén, JSy—Jaakko Syrjänen, KSa—Kari Saarinen, KSe—Karl Selin, MS—Matti Sievinen, OSa—Olli Salminen, OSt—Olavi Stenman, PSk—Pekka Saikku, PSI—Pekka Salminen, RS—Risto Saranto, VS—Vesa Salonen

ATo—Antero Topp, ATu—Ari Turunen, ET—Esko Tarponen, HT—Hannu Tammelin, JTe—Jorma Tenovuo, JTo—Jari Tolin, JT—Jouko Turunen, KT—Kari Tuominen, MTe—Matti Tennilä, MaT—Marie Tamminen, MiT—Mikko Tamminen, OT—Olli Tenovuo, RT—Rauno Tenovuo, ST—Seija Tenovuo, TT—Tapio Tohmo

PU—Pertti Uusivuori

EV—Erkki Virolainen, HV—Heikki Virkkunen, JVa—Juha Varrela, JVi—Juhani Virtanen, JV—Jouko Vuokko, KVe—Kari Vepsäläinen, KVi—Kalle Virta, LW—Leo Wallinmaa, MV—Markku Vickholm, NV—Niila Valle, PV—Pekka Vainio, SV—Sepo Vuolanto, VW—Veijo Wiander

TY—Timo Yrjölä

Summary: Records on rare birds in Finland.

The article presents, largely unpublished, records on rare birds in Finland prior to 1976 and now accepted by the Finnish Rarities Committee. Due to variable practice in publications in 197g—1977 many reports on rare birds were published without prior approval of FRC. The status of such observations is now clarified in the appendix.

Kirjallisuutta

BRANDEL, M. 1976: Sumpvipa *Vanellus leucurus* anträffad i Sverige. — Vår Fågelvärld 35:298—300.

CRAMP, S. & SIMMONS, K. E. L. 1977: Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa: the Birds of the Western Palearctic. — Oxford.

DYMOND, J. N. and the Rarities Committee 1976: Report on rare birds in Great Britain in 1975. — British Birds 69:321—368.

RAUSTE, V. & SALONEN, V. 1978: Mongolian-kirvinen *Anthus godlewskii* tavattu Suomessa. — Ornis Fennica 55:84—85.

UNGER, U. 1979: Sällsynta fåglar i Sverige 1977. — Vår Fågelvärld 38:39—46.

Kirjoittajan osoite — Author's address
Böle
02400 Kirkkonummi

Liite: Lintumiehen kirjoituksissa 1975—1977 esiintyneet RK:n kannanottoja koskeneet puutteet tai virheet

o-merkillä julkaistut, myöhemmin hyväksytty:

Anser brachyrhynchus. 27.8.—7.9.75 Jurmo 1.

A. erythropus. 24.5.75 Tornio 1.

A. indicus. 24.5.69 Tornio 2.

Polysticta stelleri. 13—15.3. ja 19.3.74 Signilskär 1 ♀-puk.

Gallinago media. 7.11.75 Lågskär 1.

Rissa tridactyla 28.10.74 Lågskär 1 juv.

Saxicola torquata. 28—30.9. ja 11—12.10.74 Lågskär yht. 3 yks, roduista ks. katsausta.

Phylloscopus proregulus. 29.9.74 Lågskär 1.

Ph. inornatus 11—24.11.74 Lågskär 1.

Serinus serinus. 18.10.74 Lågskär 1.

o-merkillä julkaistut, myöhemmin hylätty:

Aquila clanga. 14.9.74 Jurmo 1, hyväksytty
A. pomarina/clangana.

Rissa tridactyla. 13—15.5.70 Tornio 2 juv.
28.4.74 Tornio 25 juv.

o-merkillä julkaistut, joista ei ole saatu ilmoitusta:

Podiceps nigricollis. 1.9.74 Tauvo 1.

Phalacrocorax aristotelis. 17.4.75 Rönnskär 1.

Anser brachyrhynchus. 18.5.74 Tauvo 2.

Anas strepera. 11.8.—8.9.74 Tauvo, useita havaintoja, max. 4 yks.

Charadrius alexandrinus. 11—24.8.74 Tauvo 2 enimmillään.

Xenus cinereus. 27.7. ja 4.8.74 Tauvo, 29.5.74 Tornio 1.

Gallinago media. 7—8.9.74 Tauvo 1.

Rissa tridactyla. Tornio 12.4.74 1 juv, Tauvo 1.9.74 9 ad ja 7.9.74 1 ad, Rönnskär 1.5.75 2 ja Valassaaret 23.5.75 1 yks.

Motacilla flava lutea. 11.5.74 Tauvo 1 ♂.

Lanius minor. 7.9.74 Tauvo 1.

Emberiza pusilla. 24.5.75 Jurmo 1 ♀.

Havaintoja, jotka olisi pitänyt tarkastaa ennen julkaisemista:

Gavia adamsii/immer. LM 2/75 julkaistua havaintoa Lågskäriltä 4.9.74 ei ole ilmoitettu RK:lle.

Anser brachyrhynchus. LM 2/75 talviliintuartikkelissa mainittu havainto on todettu metähänheksi.

A. erythropus. LM 4/75 artikkeliissa "Hanhien massamuutto syksyllä 1974" ilmoitetaan havaitun 267 kiljuhanhea. Tuolta syksyltä on hyväksytty vain 1 yks. Pyhäselän ja Tohmajärven surparvet 5.10. ja 8.10. on tarkastettu ja hylätty. Mahdollisesti pääosa mai-nituista kiljuhanhihavainnoista perustuu virhemäärityskseen. LM 2/76 on julkaistu 2 havaintoa Riistavedeltä. Havainnot ovat tarkastamattomia.

A. indicus. LM 2/77 ilman asteriskia julkaistu havainto 31.5.—1.6.73 Söderskäriltä oli hyväksytty.

Casarca ferruginea. LM 2/76 Riistavedeltä ilmoitettu havainto on tarkastamaton.

Anas strepera. LM 1/78 on julkaistu havainto Kustavista 4.8.74, jota ei ole tarkastettu (vaikka merkitty asteriskilla).

Aquila (pomarina?). LM 2/75 talviliintuartikkelissa mainittu lintu on todettu ilmeiseksi maakotkaksi.

Stercorarius pomarinus. LM 3/76 Rönnskäriltä ilmoitettu havainto on myöhemmin hyväksytty.

Gallinago media. LM 3/76 julkaistu havainto 16.5.75 Valassaarilta on tarkastamaton.

Aegithalos caudatus europaeus. LM 1/76 julkaistiin 4 havaintoa tästä maalle uudesta rodusta. Kaksi näistä on myöhemmin tarkastettu: 11.11. Rönnskärillä 4 ja 16.12.73 Finströmissä 2 yks.

Ficedula albicollis. LM 3/76 lintuasemakatsauksen havainnot ovat tarkastamattomia.